

Педагогічні КАДРИ

ЗАСНОВАНА У ЖОВТНІ 1929 РОКУ

ДАЙДЖЕСТ

газета
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

ЛІНА КОСТЕНКО: “ПОВИННА БУТИ ГУМАНІТАРНА АУРА НАЦІЇ”

ЛІНА КОСТЕНКО –
почесний професор університету

20 вересня 2011 року Ліна Костенко стала почесним професором НПУ імені Драгоманова. О 14-00 почалася урочиста Вчена рада, на якій поетеса виступила перед студентами та викладачами.

“Педагогічні кадри” публікують інавгураційну промову Ліни Костенко, тези з виступу професора Володимира Погребенника та враження присутніх.

Знаю, що маю вам щось сказати. Колись я в Києво-Могилянській академії зробила доповідь про гуманітарну ауру нації. Минуло одинадцять років, а гуманітарної аури так і нема. Я скажу вам сьогодні те, що мені здається вкрай важливим. Є проблеми та питання, про які хочеться дискутувати. А є проблеми, про які навіть і говорити не хочеться. І про одну з них нам треба разом подумати.

Як ви знаєте, панує думка, мовляв, зараз головне – економіка: дешевий газ, добробут народу, а потім розпочнеться розквіт культури. Неправда. Згадайте, коли створювалися великі твори. Не тоді, коли художник чи письменник перебував у найкращому становищі. Згадайте, Сервантес писав свого “Дон Кіхота”, живучи в трактирі з ласки трактирника, який його підтримував і сам від того падав у боргову яму. А в нас все чекають, що Азаров зробить економіку, і все розцвіте. Це не так. Повинна бути гуманітарна аура нації. Вона не вирішує всіх суспільних, соціальних проблем, але дає той ушляхетнюючий образ нації, що не соромно з’явитися у світі. Колись я говорила студентам, що ця гуманітарна аура є, але насправді її досі немає. Одним із найяскравіших спектрів цього ушляхетнюючого образу є література. Моя постійна ідея-фікс: література – та високовольтна лінія духу, яка проходить крізь віки. Донька Оксана у мене десь знайшла рядок, що то – високовольтна лінія Голгоф. Теж правда. Тому що люди, котрі по-

справжньому присвячують себе культурі рідного народу, які знають, що роблять, часом за це розплачуються життям.

Ще одне – рух опору. Загадайте, що Камю сказав: “Світ ділиться навпіл – на чуму та на її жертв”. Наш людський обов’язок – не стати на бік чуми. Давайте згадаємо, коли в Україні був справжній рух опору. Він був ще в часи Шевченка. І цю високовольтну лінію духу підняли “шістдесятники”. Ось про них я і розкажу.

явище лише українське. От зараз ділять літературу на шістдесятників, сімдесятників, вісімдесятників, дев’яностників, двотисячників... А далі що?

Одним вистачає рік-два, щоби спалахнути, а іншим – і життя замало. Мікеланджело у свої 89 років сказав, що пізнав у мистецтві тільки ази. Геній завжди пізнає тільки ази і саме під кінець життя. Не вірте рубрикації десятиліть. Не можна міряти літературу десятиліттями. Талановиті люди з “вісімдесятників” можуть бути корисними і в 2012 році. В кожному поколінні є різне. І в теперішніх поколіннях так само.

Тому я би радила оперувати іншими поняттями. Краще оперуйте поняттями “плеяда” чи “когорта”. Ми і стали шістдесятниками, тому що були когортою. Між собою ми були об’єднані спільними цінностями та взаємоповагою. Я не знаю другого такого покоління. Ну може

Справжні справи починаються із солідарності та поваги один до одного, чого тепер немає.

Коли шістдесятники несли свою високовольтну лінію духу, хтось помер, хтось не витримав. Це вдарило по їхній особистій долі та творчості. Але не треба їх судити. Треба думати. Треба бути глибшими та поряднішими. Не треба засмічувати суспільство ворожістю. Насамперед слід думати, а то сьогодні такі швидкі присуди. Давайте будемо глибшими і поряднішими. Даль казав: “Чая в своєм противнику порядочного человека”. Коли сперечається з кимсь, сподівайтесь, що він – чесна людина. Якщо ж ні, тоді вже ставте на місце й боріться. Бо не варто суспільство засмічувати ворожістю. Що ж вийшло?

Шістдесятники працювали та боролися, мали дуже важку долю. Але коли прийшов час передати високовольтну лінію духу, настав інший час. Її ніхто не взяв. Настав час інший. Але ж який інший? Подумайте?! Уже постала омріяна держава. Чому держава, за яку покладено стільки людських життів, замість справжнього ставлення до себе отримала пофігізм?! Чому, сказати б, був перекинутий Сосюра, який написав вірш “Любіть Україну”? Комусь він здався смішним, і перекинули: “Любіть Оклахому”. Дюлобилися Оклахому. Ну, і що? Думаю, вас, молодих, це не зачепило, тому що істина прокладає шлях крізь покоління й віки. От коли шістдесятники прийшли, то між ними і 20-ми роками був провал – соцреалізм. Ми ж шукали ті 20-ті роки і з ними поєдналися. Зараз між нами й наступниками теж провал, тому що не любимо матерщину і комерціалізм. Я чогось сподіваюся, що саме ваша генерація цю естафету прийме. Вона вже зовсім інша. Помітила, що їй не потрібні погані наспрацювання. Але зараз потрібне щось справжнє. Талановиті люди це зроблять.

Не злюбили і Василя Симоненка, який писав, що “вибрати не можна тільки Батьківщину”. Один письменник написав, а може, десь купити собі батьківщину. Для того, щоб купити нову, стару доведеться продати. Так нечесно.

Я не знаю, хто придумав, що у 1960-ті роки була “відлига”. Тоді була “кузькіна мати”. Але сонячна енергія молодих талановитих людей все те переплювала.

Хочу нагадати вам, що один кавказець сказав, що можна прожити без вугілля, але не можна прожити без гідності. Можу нагадати і білогвардійського генерала Корнілова, який також сказав: “Я нічого не боюсь, крім позора Росії”. Коли у нас з’являться люди, які нічого не боятимуться, крім ганьби України, тоді буде Україна. Я сподіваюся, що це будете ви, молоді.

Вручення мантиї
почесного професора університету Ліні Костенко

Цей рух опору ми хотіли передати наступним поколінням. Головне, щоб було кому його передавати. Але ж ви знаєте, що зараз відбувається в культурі. Панує комерціалізація, що не сприяє створенню гуманітарної аури духу. Я читаю сучасні дослідження і не розумію, чому дослідники не бачать суті явища “шістдесятників”. От я недавно в “Смолоскипі” читала дослідження про те, чи “шістдесятники” були бунтом покоління, чи викликом часу. Але це і не те, і не те. Ви не жили в той час і не уявляєте, що це було неможливим. Як писав Василь Стус, була “малесенька шопта”. То вже потім історія нас рубрикувала як шістдесятників. Ми тоді були молоді і не знали, що ми “шістдесятники”.

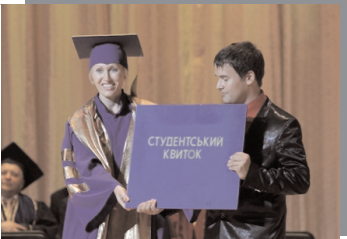
Не можна саморубрикуватися, не можна самим давати собі звання. Так було і з “Розстріляним Відродженням”, вже потім їх так назвали. Саме такі люди несли високовольтну лінію духу. “Шістдесятники” – це

ще Київська школа, ну може ще вісімдесятники. А далі такого вже не було. Треба, щоб у вашому середовищі з’явилася когорта...

Нормальному письменнику треба народитися талановитим. От народилася талановита людина – і пиши собі. В Україні все ускладнюється: режими всілякої мови, за яку треба боротися. “Язык, – казав Горький, – это первоэлемент литературы”. А українцям потрібно боротися за свій перший елемент. Я думаю, що шістдесятники багато зробили саме для цього. Вони боролися та писали. А ще серед них були перекладачі – Лукаш, Кочур. Це знову питання щодо когорти. Вони зробили величезну справу для української мови. В радянські часи боролися, рятували мову. Певно ж, не для того, щоб нині її спускали на російський мат. Може, хтось думає, що це епатжно, цікаво. Але це нецікаво. Я вам скажу, що все починається з солідарності, а не з епатажу і скандалів.

Драгомановці уважно слухають Поетесу

Більш детально
читайте
у жовтневому
номері
“Педагогічні кадри”

Життя університету у фотографіях

ОБРАЛИ ВІЧНУ ПРОФЕСІЮ

“Голос країни” Тоня Матвієнко вітає першокурсників

Вітали драгомановців з новим навчальним роком відомі митці та інтелігенція України. На свято завітали письменники Борис Олійник і Іван Драч, заступник голови Київської міської державної адміністрації Леонід Новохатко, голова Шевченківської районної у місті Києві державної адміністрації Сергій Зімін, директор Українського центру оцінювання якості освіти Ірина Зайцева.

Ректор НПУ імені М. П. Драгоманова Віктор Андрущенко висловив впевненість у тому, що в педагогічний виш прийшла гідна молодь: “До нас прийшла молодь, яка достойно зарекомендувала себе на шкільній лаві, витримала тестові й фахові випробування, співбесіди, підтвердила готовність до здобуття університетської освіти. Левова частка молоді, яка знаходиться у залі, свідомо та цілеспрямовано обрала для себе вічну професію і має намір стати Вчителем”. А для підготовки вчителя, за словами Віктора Петровича, університет має все необхідне: “... світлі аудиторії, комп’ютерні класи, комфортні гуртожитки, а головне – прекрасних викладачів, які, виконуючи настанови

видатних педагогів минулого – К. Ушинського, М. Пирогова, А. Макаренка, В. Сухомлинського, – серце віддають дітям, молоді та студентству”.

Настанови і привітання першокурсники приймали й від Президента Національної академії педагогічних наук України, голови наглядової ради університету Василя Кременя: “Школа може бути сучасною тоді, коли буде сучасним вчитель.

Тож ваше навчання повинне бути творчим. Ви маєте піти далі, ніж ваші вчителі... Лише ваше серце, ваша людяність, любов до дитини допоможе зробити вам це... Майбутнє і освіти, і країни буде залежати від вас!”.

Студентські квитки Драгомановського університету цього року отримали 2880 першокурсників. Старші драгомановці передали першокурсникам символічні Ключ до Знань і Студентський квиток. За доброю традицією університету, перший курс дружно склав клятву студента-драгомановця, пообіцявши “бути вірним високому покликанню вчителя”.

**Катерина Порохняк
Фото Вікторія Сапата**

Гопак від ансамблю імені Вірського

**Запальні танці і співи від заслуженого артиста України
Анатолія Гнатюка**

**Для драгомановців співає народна артистка України
Ніна Матвієнко**

Привітання поважних гостей

Проф. Г. І. Волинка передає ключ від Знань

Європейський досвід

ЩЕ ОДИН КРОК ДО СПІВПРАЦІ

ДЕЛЕГАЦІЯ Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова у складі ректора Віктора Андрущенко, проректора з міжнародних зв’язків Володимира Лавриненка, директора Інституту соціології, психології та управління Володимира Євтуха та директора Інституту іноземної філології Володимира Гончарова разом з експрезидентом Леонідом Кравчуком взяла участь у святкуванні 20-річчя незалежності України у Франкфурті-на-Майні.

Тепла зустріч та гостинні прийоми стали запорукою укріплення дружніх стосунків між двома державами, налагодження тісніших культурних і наукових зв’язків. Леонід Макарович та Віктор Петрович виступили на урочистому вечорі з вітальними промовами та вдячністю за проведення таких заходів німецькою стороною.

Ректор НПУ звернув особливу увагу на плідну співпрацю вищих навчальних закладів України та Німеччини, що вже давно презентувала високі результати. За вагомий особистий внесок у розвиток міжнародного співробітництва у цій сфері та у зв’язку з 20-річчям незалежності України він нагородив орденами вишу Президента Німецько-українського товариства економіки і науки **Ганса-Юргена Досса** та професора **Моріца Гунцінгера**.

Програмою офіційного візиту були передбачені зустрічі української делегації з президентом Гюте університету, професором **Вернером Мюллером-Естерль**, що зокрема включали обговорення можливих напрямків співробітництва. Німецька сторона зацікавилась науковими розробками вчених НПУ імені М. П. Драгоманова у галузі підготовки педагогів, які займаються реабілітацією, адже драгомановці славляться потужними науковими школами **Віктора**

Синьова та Володимира Бондаря. Вагомою, на думку обох сторін, стане співпраця університетів у сфері математики, і великий досвід Гюте університету з цієї дисципліни буде поштовхом до інновацій у галузі на Україні.

У рамках співпраці передбачається обмін викладачами та студентами, підготовка спільних студентських наукових робіт, що особливо важливо для нашого університету. Німецькі колеги погоджуються навіть фінансувати переклад та видавництво кращих наукових досліджень наших спудеїв. А також це хороша перспектива майбутнього стажування українських вчених у наукових структурах Німеччини.

З цікавістю німецькими науковцями була сприйнята пропозиція Віктора Петровича, що сто-сувалася підготовки нового вчителя ХХІ століття для об’єднаної Європи. Вони погодились відвідати Україну та взяти участь у Форумі ректорів.

Цікавлячись структурою та методикою управління освітніми закладами Німеччини, українська делегація зустрілась з керівником департаменту Міністерства освіти землі Гессен Даніелем Кофером. Зокрема, хорошим здобутком стане запозичення німецького досвіду систем і шляхів фінансування навчальних закладів, підтримки наукових галузей. Німецькі колеги готові сприяти драгомановцям у налагодженні зв’язків з дослідницьким педагогічним інститутом у Франкфурті, науковими центрами і лабораторіями.

За словами професора Володимира Євтуха, такий офіційний візит української сторони – перший, але дуже вагомий крок до співпраці. Наступним етапом стане укладання листів-пропозицій, чимало зустрічей і обговорень, а головне – підписання договору. Освітній досвід європейських країн – це довговіковий здобуток, і особливо приємно, що ми знайшли підтримку та розуміння у німецьких колег, адекватне сприйняття нашого прагнення співпраці, особливо на рівні президента і ректора університету.

Людмила КУХ

